
Orion

KÜRESEL RAPOR

Büyük Aktörler, Stratejiler, Güvenlik, Terörizm

Editör
Cengiz Dinç

Orion

© Orion Yayın Grubu

Genel Yayın Yönetmeni
Mesut Zeybek

Yayın Danışmanı
Mustafa Ekinci

Yayınevi Editörü
Metin Özkan

Küresel Rapor: Büyük Aktörler, Stratejiler, Güvenlik, Terörizm
Editör: Cengiz Dinç

ISBN
978-625-8226-23-2

Redaksiyon
Hacer Karakaş

İç Tasarım
Mehmet Çakır

Kapak Tasarımı
Meltem Yılmaz Koçak

Aralık, 2024

Baskı:
Dijitol Baskı Merkezi (Osman Sami Solak) İvedikköy Mh.
1492. Cd. No:39/8 • Yenimahalle /ANKARA
E-mail:dijitolbaski@gmail.com • Tel: 0533 577 65 14
Matbaa Sertifika No: 70810

Yayıncı Sertifika No: 45503

Hacettepe Mahallesi Öksüzler Sokak No: 30 Altındağ/Ankara
0(312) 362 55 06
0(533) 168 95 06
www.orionyayinlari.com
info@orionyayinlari.com • kurumsal@orionyayinlari.com

© Orion Yayın Grubu
Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Orion Yayın Grubu'na aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

BÖLÜM YAZARLARI

BÖLÜM 1 KÜRESEL SİYASETTE KRİTİK KONULARI VE AKTÖRLERİ ANLAMAK
Prof. Dr. Cengiz Dinç / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

BÖLÜM 2 AMERİKAN HEGEMONYASININ GÜNÜMÜZDEKİ DÖNÜŞÜMÜ VE ÇİN'İN KÜRESEL GÜÇ OLARAK YÜKSELİŞİ
Onur Sinan Yurdabak / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yüksek Lisans Mezunu

BÖLÜM 3 NATO VE KÜRESEL DÜZEN
Dr. Cihan Günyel / Serbest Araştırmacı

BÖLÜM 4 AVRUPA BİRLİĞİ'NİN 2024-2029 YILLARI STRATEJİK GÜNDEMİ KAPSAMINDA KÜRESEL VİZYONU
Öğr. Gör. Dr. Yusuf Avar / Kilis 7 Aralık Üniversitesi

BÖLÜM 5 KÜRESEL GÜVENLİK
Prof. Dr. Fikret Birdişli / İnönü Üniversitesi

BÖLÜM 6 ÇATIŞMALAR VE ANALİZLERİ: KÜREDEN GÜNCEL YANSIMALAR
Prof. Dr. Sezai Özçelik / Çankırı Karatekin Üniversitesi

BÖLÜM 7 KÜRESEL TERÖRİZMLE MÜCADELE
Doç. Dr. Hakan Kıyıcı / Polis Akademisi Başkanlığı

BÖLÜM 8 RUSYA–UKRAYNA SAVAŞI VE KÜRESEL YANSIMALARI
Kyryll Sturmak / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM 9 FRANSA VE ALMANYA'NIN BÖLGESEL VE KÜRESEL STRATEJİLERİ
Dr. Mehmet Emir / Serbest Araştırmacı

BÖLÜM 10 BİRLEŞİK KRALLIK'IN BÖLGESEL VE KÜRESEL STRATEJİLERİ
Prof. Dr. Cengiz Dinç / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

BÖLÜM 11 BREZİLYA'NIN KÜRESEL VE BÖLGESEL POLİTİKALARI
Doç. Dr. Seğâh Tekin / Necmettin Erbakan Üniversitesi

BÖLÜM 12 VENEZUELA GÖÇ KRİZİNİN BÖLGESEL VE KÜRESEL ETKİLERİ
Dr. Deniz Pelin Dinçer / Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

BÖLÜM 13 KÜRESEL MÜCADELEDE TÜRKİYE'NİN KONUMU: GÜNCEL BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Öğretim Üyesi Hülya Ercan Kınık/Karadeniz Teknik Üniversitesi

ÖN SÖZ

Bu kitapta, birçok kritik küresel mesele, aktörler, süreçler, kurumlar, kavramlar, stratejiler incelenmekte ve analiz edilmektedir. Faruk Sönmezoğlu'nun da belirttiği gibi, sağlıklı bir dış politika analizinin önünde aşılması çok zor engeller bulunduğu hiçbir zaman akıldan çıkarılmadan, dünya siyasetini anlamaya dönük her mütevazı adımı başka bir adım izlemelidir.

Kitabın okuyucular tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlamak için bölümlerde geçen uluslararası ilişkiler kavramları başta olmak üzere bazı temel kavramlar giriş bölümünde açıklanmıştır; böylece küresel siyaset dinamiğinde kritik konuları ve aktörleri anlamak kolaylaşacaktır.

Kitabın bölümlerinde, tarihsel ve teorik arka plan bilgileri de verilmekle beraber, bunların detayları başka kitaplara bırakılarak, her biri kendi alanında uzman akademisyenler tarafından küresel öneme sahip konulara Uluslararası İlişkiler disiplini içerisinden mümkün olduğunca güncel ve bilimsel bir bakış açısı geliştirilmeye çalışılmıştır

Kitapta, konularının uzmanı olan yazarların şu aşağıdaki konularda verdikleri güncel bilgileri ve derinlemesine analizlerini bulmak mümkündür:

- Amerikan Hegemonyasının Dönüşümü ve Çin'in Küresel Güç Olarak Yükselişi
- NATO ve Küresel Düzen
- Avrupa Birliği'nin Stratejik Gündemi Kapsamında Küresel Vizyonu
- Küresel Güvenlik
- Çatışmalar ve Analizleri
- Küresel Terörizmle Mücadele
- Rusya–Ukrayna Savaşı
- Fransa ve Almanya'nın Bölgesel, Küresel Stratejileri

- Birleşik Krallık'ın Bölgesel, Küresel Stratejileri
- Brezilya'nın Küresel, Bölgesel Politikaları
- Venezuela Göç Krizinin Bölgesel, Küresel Etkileri
- Küresel Mücadelede Türkiye'nin Konumu

Yazarlar olarak, kitabın okuyucularımıza faydalı olmasını temenni ederiz.

Prof. Dr. Cengiz Dinç
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

İÇİNDEKİLER

KÜRESEL SİYASETTE KRİTİK KONULARI VE AKTÖRLERİ ANLAMAK.....1

AMERİKAN HEGEMONYASININ GÜNÜMÜZDEKİ DÖNÜŞÜMÜ VE ÇİN'İN KÜRESEL GÜÇ OLARAK YÜKSELİŞİ..... 25

NATO VE KÜRESEL DÜZEN 57

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN 2024-2029 YILLARI STRATEJİK GÜNDEMİ KAPSAMINDA KÜRESEL VİZYONU 77

ÇATIŞMALAR VE ANALİZLERİ: KÜREDEN GÜNCEL YANSIMALAR 101

KÜRESEL TERÖRİZMLE MÜCADELE 127

KÜRESEL GÜVENLİK.....151

RUSYA–UKRAYNA SAVAŞI VE KÜRESEL YANSIMALARI.....175

FRANSA VE ALMANYA'NIN BÖLGESEL VE KÜRESEL STRATEJİLERİ 199

BİRLEŞİK KRALLIK'IN BÖLGESEL VE KÜRESEL STRATEJİLERİ.....225

BREZİLYA'NIN KÜRESEL VE BÖLGESEL POLİTİKALARI 251

VENEZUELA GÖÇ KRİZİNİN BÖLGESEL VE KÜRESEL ETKİLERİ.....277

KÜRESEL MÜCADELEDE TÜRKİYE'NİN KONUMU: GÜNCEL BİR DEĞERLENDİRME 301